

Βρυξέλλες, 22 Απριλίου 2022
(OR. en)

8355/22

**Διοργανικός φάκελος:
2022/0125 (COD)**

**FIN 458
CODEC 526**

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	22 Απριλίου 2022
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2022) 184 final
Θέμα:	Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2018/1046 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2022) 184 final.

σνημμ.: COM(2022) 184 final

Βρυξέλλες, 22.4.2022
COM(2022) 184 final

2022/0125 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2018/1046 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης**

Ο δημοσιονομικός κανονισμός¹ θεσπίζει τις αρχές και τους γενικούς δημοσιονομικούς κανόνες για την κατάρτιση και την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ένωσης και τον έλεγχο των οικονομικών της Ένωσης.

Όταν επιβάλλεται πρόστιμο, άλλη χρηματική ποινή ή κύρωση από την Επιτροπή, που προσβάλλεται ενώπιον των δικαστηρίων της Ένωσης, οι προσφεύγοντες μπορούν είτε να καταβάλουν προσωρινά το πρόστιμο είτε να παράσχουν τραπεζική εγγύηση που να καλύπτει το ποσό του προστίμου και τους εφαρμοστέους τόκους υπερημερίας, μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης. Σε περίπτωση προσωρινής πληρωμής, το ενδιαφερόμενο μέρος πιστώνει το ποσό σε τραπεζικό λογαριασμό της Επιτροπής. Από το 2009, τα πρόστιμα που καταβάλλονται προσωρινά στην Επιτροπή κατατίθενται σε ειδικό ταμείο (BUFI) το οποίο τα επενδύει άμεσα ή έμμεσα σε πολύ ασφαλή κρατικά ομόλογα προκειμένου να διατηρηθεί η αξία τους σε περίπτωση που τα ποσά αυτά θα πρέπει να επιστραφούν στο ενδιαφερόμενο μέρος λόγω της ακύρωσης ή της μείωσης του προστίμου από τα δικαστήρια της Ένωσης.

Στην απόφασή του της 20ής Ιανουαρίου 2021 στην υπόθεση C-301/19 P, *Επιτροπή κατά Printeos* το Δικαστήριο έκρινε ότι, όταν η Επιτροπή ενεργεί, σύμφωνα με την υποχρέωση του άρθρου 266 πρώτο εδάφιο της ΣΛΕΕ, για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων που συνεπάγεται η εκτέλεση της απόφασης του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την οποία μειώνεται ή ακυρώνεται πρόστιμο στον τομέα του ανταγωνισμού που καταβλήθηκε προσωρινά από επιχείρηση, η Επιτροπή υποχρεούται να καταβάλει τόκους υπερημερίας για την καθυστέρηση στην επιστροφή του προστίμου από την ημερομηνία κατά την οποία η επιχείρηση κατέβαλε προσωρινά το πρόστιμο έως την ημερομηνία επιστροφής.

Στο πλαίσιο της αίτησής της αναίρεσης στην υπόθεση C-221/22 P, *Επιτροπή κατά Deutsche Telekom*, η Επιτροπή ζήτησε από το Δικαστήριο να επανεξετάσει την απόφασή του στην υπόθεση *Printeos* για να διευκρινίσει τις υποχρεώσεις που υπέχει η Επιτροπή σε περίπτωση μείωσης ή ακύρωσης προστίμου που καταβλήθηκε προσωρινά, προκειμένου να αποζημιωθεί επαρκώς ο αποδέκτης του προστίμου για τη μη διαθεσιμότητα του καταβληθέντος προστίμου κατά την περίοδο κατά την οποία υποβλήθηκε σε δικαστικό έλεγχο.

Ωστόσο, για όσο χρονικό διάστημα το Δικαστήριο δεν έχει παράσχει τις ζητούμενες διευκρινίσεις, η Επιτροπή βρίσκεται αντιμέτωπη με πρωτοφανείς αξιώσεις τόκων που υπερβαίνουν κατά πολύ τους δεδουλευμένους τόκους επί των ποσών που καταβλήθηκαν προσωρινά και για τις οποίες πρέπει να βρεθεί κατάλληλη λύση στον προϋπολογισμό της Ένωσης. Με την επιφύλαξη της έκβασης της αναίρεσης στην υπόθεση C-221/22 P, είναι συνεπώς επείγον να προταθούν νομοθετικά μέτρα για να εξασφαλιστούν, αφενός, δέον επίπεδο αποζημίωσης σε περίπτωση επιστροφής προσωρινώς καταβληθέντος προστίμου και,

¹ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάρτιση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

αφετέρου, η ικανότητα του προϋπολογισμού της Ένωσης να καλύψει τις απορρέουσες οικονομικές ανάγκες. Αυτό απαιτεί ορισμένες στοχευμένες τροποποιήσεις του άρθρου 48 παράγραφος 2, του άρθρου 99 παράγραφος 4, του άρθρου 107 παράγραφος 2 και του άρθρου 108 παράγραφοι 1, 2 και 4.

Σύμφωνα με τη γενική αρχή της επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση (*restitutio in integrum*) που εφαρμόζεται στην επιστροφή προστίμων, άλλων χρηματικών ποινών ή κυρώσεων που επιβάλλονται από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και καταβάλλονται προσωρινά και τα οποία στη συνέχεια ακυρώνονται ή μειώνονται από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι τυχόν αρνητική απόδοση επί του προσωρινώς εισπραχθέντος ποσού των εν λόγω προστίμων, άλλων χρηματικών ποινών ή κυρώσεων δεν θα πρέπει να αφαιρείται από το ποσό που πρέπει να επιστραφεί.

Για να αντισταθμιστεί η στέρηση της δυνατότητας εκμετάλλευσης του χρηματικού ποσού από την ημερομηνία κατά την οποία η επιχείρηση κατέβαλε προσωρινά το πρόστιμο στην Επιτροπή έως την ημερομηνία επιστροφής, προτείνεται το επιστρεφόμενο ποσό να προσαυξηθεί με τόκο βάσει του επιτοκίου που εφαρμόζεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις κύριες πράξεις αναχρηματοδότησής της, προσαυξημένο κατά μιάμιση εκατοστιαία μονάδα, ως επαρκής αποζημίωση για την επιχείρηση σε τέτοιες περιπτώσεις, γεγονός που αποκλείει την ανάγκη εφαρμογής οποιουδήποτε άλλου επιτοκίου επί του ποσού αυτού. Το επιτόκιο αυτό αντιστοιχεί στο επιτόκιο που εφαρμόζεται σε σχέση με τον οφειλέτη όταν αυτός επιλέγει να αναβάλει την καταβολή προστίμου, άλλης χρηματικής ποινής ή κύρωσης και παρέχει χρηματική εγγύηση αντί πληρωμής.

Κατά παρέκκλιση από τον γενικό κανόνα σύμφωνα με τον οποίο ο προϋπολογισμός δεν περιέχει αρνητικά έσοδα, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι προαναφερθέντες τόκοι και κάθε άλλη επιβάρυνση που οφείλεται επί των εν λόγω ποσών προστίμων, άλλων χρηματικών ποινών ή κυρώσεων που ακυρώθηκαν ή μειώθηκαν, συμπεριλαμβανομένης τυχόν αρνητικής απόδοσης που σχετίζεται με τα εν λόγω ποσά, θα πρέπει να θεωρούνται αρνητικά έσοδα του προϋπολογισμού της Ένωσης, ώστε να αποφεύγεται κάθε αδικαιολόγητη επίπτωση στο σκέλος των δαπανών του προϋπολογισμού της Ένωσης.

Προκειμένου να διορθωθεί το συντομότερο δυνατόν η υπερβολική πίεση στο σκέλος των δαπανών του προϋπολογισμού της Ένωσης, η παρούσα πρόταση υποβάλλεται χωριστά από την επικείμενη αναθεώρηση του δημοσιονομικού κανονισμού.

- **Συνέπεια με ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η παρούσα πρόταση συνάδει πλήρως με τους υφιστάμενους γενικούς δημοσιονομικούς κανόνες και αποσκοπεί στην αποφυγή υπερβολικής πίεσης στον προϋπολογισμό της Ένωσης λόγω της νομολογίας στην υπόθεση *Printeos*.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η πρόταση βασίζεται στο άρθρο 322 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Η έγκριση των γενικών δημοσιονομικών κανόνων της Ένωσης εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης.

- **Αναλογικότητα**

Η παρούσα πρόταση αποσκοπεί στη διασφάλιση επαρκούς αποζημίωσης σε περίπτωση επιστροφής προσωρινά καταβληθέντων προστίμων, άλλων χρηματικών ποινών ή κυρώσεων και στη διασφάλιση της ικανότητας της Ένωσης να εκπληρώνει τις απορρέουσες οικονομικές υποχρεώσεις. Δεν περιλαμβάνει κανόνες οι οποίοι δεν κρίνονται αναγκαίοι για την επίτευξη των στόχων της Συνθήκης.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Δεν πραγματοποιήθηκε διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη για την περιορισμένη αυτή τροποποίηση.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Σύμφωνα με τη δήλωση της Επιτροπής σχετικά με τις μελλοντικές αναθεωρήσεις του δημοσιονομικού κανονισμού², δεν απαιτείται εκτίμηση επιπτώσεων. Ο δημοσιονομικός κανονισμός προβλέπει τους γενικούς κανόνες και την εργαλειοθήκη για την υλοποίηση των προγραμμάτων δαπανών. Ως εκ τούτου, δεν υπάρχουν άμεσες οικονομικές, περιβαλλοντικές ή κοινωνικές επιπτώσεις που προκύπτουν από αναθεωρήσεις της νομοθεσίας, οι οποίες θα μπορούσαν να αναλυθούν αποτελεσματικά σε εκτίμηση επιπτώσεων. Οι εκτιμήσεις επιπτώσεων έχουν προστιθέμενη αξία κατά την επιλογή πολιτικών σχετικά με συγκεκριμένα προγράμματα δαπανών, τα οποία οφείλουν να συμμορφώνονται με το κανονιστικό πλαίσιο που προβλέπει ο δημοσιονομικός κανονισμός. Αντ' αυτού, πραγματοποιήθηκε εκ των προτέρων αξιολόγηση για την παρούσα πρόταση, ιδίως προκειμένου να προσδιοριστεί ο καταλληλότερος τρόπος να αποτυπωθεί η πρόσφατη νομολογία όσον αφορά τις ενδιαφερόμενες εταιρείες, αλλά και όσον αφορά τη δημοσιονομική μεταχείριση των αντίστοιχων ποσών.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Μολοντί η παρούσα τροποποίηση του δημοσιονομικού κανονισμού δεν εμπίπτει στο πρόγραμμα βελτίωσης της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου (REFIT), συμβάλλει στο θεματολόγιο για τη βελτίωση της νομοθεσίας. Η παρούσα πρόταση ανταποκρίνεται στην ανάγκη επανεξέτασης των διατάξεων σχετικά με τους τόκους υπερημερίας και τους αντισταθμιστικούς τόκους, καθώς και σχετικά με τα αρνητικά έσοδα, σύμφωνα με την πρόσφατη νομολογία. Η προτεινόμενη προσέγγιση συνάδει πλήρως με το πλαίσιο για τη βελτίωση της νομοθεσίας και τις προσπάθειες απλούστευσης.

² 2018/C 267 I/01.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η πρόταση συνάδει με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ένωσης.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις.

5. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Όπως αναφέρεται στο τμήμα 4, η ίδια η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της Ένωσης. Η πρόταση διευκρινίζει τα δημοσιονομικά εργαλεία και τις διαδικασίες για την αντιμετώπιση των συνεπειών των αποφάσεων του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις οποίες μειώνονται ή ακυρώνονται πρόστιμα, άλλες χρηματικές ποινές ή κυρώσεις που επιβλήθηκαν αρχικά από θεσμικό όργανο της Ένωσης. Μόνο ανάλογες αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορούν να ενεργοποιήσουν τις υποχρεώσεις πληρωμής έναντι τρίτων.

Άρθρο 48 παράγραφος 2 σχετικά με τα αρνητικά έσοδα: Για να διασφαλιστεί η κατάλληλη δημοσιονομική μεταχείριση και να αποφευχθεί η αδικαιολόγητη οικονομική πίεση στο σκέλος των δαπανών του προϋπολογισμού της Ένωσης, θα πρέπει να προβλέπεται ότι οι τόκοι και κάθε αποζημίωση που οφείλεται σε περίπτωση στην οποία ακυρώνεται πρόστιμο, άλλη χρηματική ποινή ή κύρωση ή μειώνεται το ποσό, συμπεριλαμβανομένης τυχόν αρνητικής απόδοσης που σχετίζεται με ανάλογα πρόστιμα, άλλες χρηματικές ποινές ή κυρώσεις, πρέπει να αφαιρούνται από το σκέλος των εσόδων του προϋπολογισμού της Ένωσης (αρνητικά έσοδα). Πρόκειται για περιορισμένη και δεόντως αιτιολογημένη παρέκκλιση από τον γενικό κανόνα του άρθρου 48 παράγραφος 1, σύμφωνα με τον οποίο ο προϋπολογισμός δεν περιλαμβάνει αρνητικά έσοδα.

Άρθρο 99 παράγραφος 4 σχετικά με τους τόκους υπερημερίας: Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι το επιτόκιο που εφαρμόζεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις κύριες πράξεις αναχρηματοδότησής της, προσαυξημένο κατά μιάμιση εκατοστιαία μονάδα, όταν ο οφειλέτης προστίμων, άλλων χρηματικών ποινών ή κυρώσεων παρέχει χρηματική εγγύηση αποδεκτή από τον υπόλογο αντί πληρωμής, εξαιρείται από τη διάταξη αυτή, διότι δεν αφορά τόκους υπερημερίας. Αντίθετα, η αναφορά σε αυτό το επιτόκιο θα πρέπει να μεταφερθεί στο άρθρο 108 παράγραφος 1.

Άρθρο 107 παράγραφος 2 σχετικά με την εγγραφή στον προϋπολογισμό: Για να εξασφαλιστούν επαρκείς ταμειακές ροές ώστε να αποζημιωθούν τρίτοι για τη στέρηση της δυνατότητας εκμετάλλευσης των χρηματικών ποσών θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι τα ποσά που εισπράττονται ως πρόστιμα, άλλες χρηματικές ποινές ή κυρώσεις και οι τυχόν δεδουλευμένοι τόκοι ή άλλα έσοδα που παράγονται από αυτά μπορούν να εγγραφούν στον προϋπολογισμό έως το τέλος του επόμενου οικονομικού έτους.

Άρθρο 108 παράγραφοι 1, 2 και 4 σχετικά με την είσπραξη προστίμων, άλλων χρηματικών ποινών ή κυρώσεων που επιβάλλονται από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης:

Όπως εξηγήθηκε ανωτέρω, σε περίπτωση χρηματικής εγγύησης, η αναφορά της παραγράφου 1 στο άρθρο 99 παράγραφος 4 θα πρέπει να αντικατασταθεί από το επιτόκιο που εφαρμόζεται

από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις κύριες πράξεις αναχρηματοδότησής της, προσαυξημένο κατά μιάμιση εκατοστιαία μονάδα, όπως αναφέρεται επί του παρόντος στο άρθρο 99 παράγραφος 4 στοιχείο α).

Στο άρθρο 108 παράγραφος 2, η αναφορά στη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση θα πρέπει να αντικαταστήσει την αναφορά στην επιδίωξη θετικών αποδόσεων. Λαμβάνοντας υπόψη την πιθανότητα αρνητικής απόδοσης των επενδύσεων, η Επιτροπή δεν θα πρέπει να στοχεύει σε θετική αναμενόμενη απόδοση, εάν αυτό απαιτεί την ανάληψη αδικαιολόγητα υψηλού επιπέδου επενδυτικού κινδύνου. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η Επιτροπή, όταν επενδύει σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, θα πρέπει να δίνει προτεραιότητα στον στόχο της ασφάλειας και της ρευστότητας των χρηματικών ποσών.

Σύμφωνα με τη γενική αρχή της επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση που ισχύει για την επιστροφή προστίμων, άλλων χρηματικών ποινών ή κυρώσεων που καταβλήθηκαν προσωρινά όταν στη συνέχεια ακυρωθούν ή μειωθούν από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι τυχόν αρνητική απόδοση επί του προσωρινώς εισπραχθέντος ποσού προστίμων, άλλων χρηματικών ποινών ή κυρώσεων δεν θα πρέπει να αφαιρείται από το ποσό που πρέπει να επιστραφεί. Κατά συνέπεια, στο άρθρο 108 παράγραφος 4, το δεύτερο εδάφιο θα πρέπει να διαγραφεί. Για να αντισταθμιστεί η στέρηση της δυνατότητας εκμετάλλευσης των χρηματικών ποσών το επιστρεφόμενο ποσό θα πρέπει να προσαυξάνεται με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο που εφαρμόζεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις κύριες πράξεις αναχρηματοδότησής της, προσαυξημένο κατά μιάμιση εκατοστιαία μονάδα, κατ' αναλογία προς το επιτόκιο που καταβάλλει ο οφειλέτης σε περίπτωση καθυστέρησης στην καταβολή προστίμου, άλλης χρηματικής ποινής ή κύρωσης που καλύπτεται από χρηματική εγγύηση.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2018/1046 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 322 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, και ιδίως το άρθρο 106α,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου¹,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία²,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στην απόφασή του, της 20ής Ιανουαρίου 2021, στην υπόθεση C-301/19 P, Επιτροπή κατά Printeos³, το Δικαστήριο έκρινε ότι, βάσει της υποχρέωσης λήψης των μέτρων που συνεπάγεται η εκτέλεση των αποφάσεων του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις οποίες μειώνεται ή ακυρώνεται πρόστιμο στον τομέα του ανταγωνισμού το οποίο καταβλήθηκε προσωρινά από επιχείρηση δυνάμει του άρθρου 266 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή όφειλε να καταβάλει τόκους υπερημερίας για την καθυστέρηση της επιστροφής του προστίμου από την ημερομηνία κατά την οποία η επιχείρηση κατέβαλε προσωρινά το πρόστιμο στην Επιτροπή έως την ημερομηνία επιστροφής.
- (2) Η εν λόγω πρόσφατη νομολογία έχει οδηγήσει σε πρωτοφανείς απαιτήσεις τόκων, οι οποίοι υπερβαίνουν κατά πολύ τους τόκους επί των ποσών που καταβλήθηκαν προσωρινά, για τις οποίες πρέπει να βρεθεί δέουσα λύση στον προϋπολογισμό της Ένωσης. Για να εξασφαλιστούν, αφενός, κατάλληλο επίπεδο αποζημίωσης σε περίπτωση επιστροφής προσωρινώς καταβληθέντος προστίμου και, αφετέρου, η ικανότητα του προϋπολογισμού της Ένωσης να καλύψει τις απορρέουσες οικονομικές

¹ Γνώμη αριθ. XXX of XXX (EE C , σ.).

² Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της XXX και απόφαση του Συμβουλίου της XXX

³ Απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Ιανουαρίου 2021, Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Printeos SA, C-301/19 P, ECLI:EU:C:2021:39.

ανάγκες, είναι επείγον να επέλθουν ορισμένες στοχευμένες τροποποιήσεις του δημοσιονομικού κανονισμού.

- (3) Ειδικότερα, είναι αναγκαίο να συμπεριληφθεί παρέκκλιση από τον γενικό κανόνα που ορίζεται στο άρθρο 48 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴, ο οποίος προβλέπει ότι ο προϋπολογισμός δεν πρέπει να περιέχει αρνητικά έσοδα. Η εν λόγω παρέκκλιση θα πρέπει να επιτρέπει την αφαίρεση από τα έσοδα του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης κάθε οφειλόμενου τόκου ή άλλης οφειλόμενης επιβάρυνσης επί των ποσών των προστίμων, άλλων χρηματικών ποινών ή κυρώσεων που ακυρώθηκαν ή μειώθηκαν, συμπεριλαμβανομένων τυχόν αρνητικών αποδόσεων σχετικών με τα εν λόγω ποσά.
- (4) Προκειμένου να τηρηθεί η γενική αρχή της επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση (*restitutio in integrum*) η οποία εφαρμόζεται στα πρόστιμα, άλλες χρηματικές ποινές ή κυρώσεις που επιβάλλονται από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και οι οποίες στη συνέχεια ακυρώνονται ή μειώνονται από το Δικαστήριο, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί ότι τυχόν αρνητική απόδοση επί του προσωρινώς εισπραχθέντος ποσού των εν λόγω προστίμων, άλλων χρηματικών ποινών ή κυρώσεων που επιβάλλονται από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης δεν αφαιρείται από το ποσό που πρέπει να επιστραφεί. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να διαγραφεί η σχετική διάταξη του άρθρου 108 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046.
- (5) Για να αντισταθμιστεί η στέρηση της δυνατότητας εκμετάλλευσης των χρηματικών ποσών από την ημερομηνία κατά την οποία η επιχείρηση κατέβαλε προσωρινά το πρόστιμο στην Επιτροπή έως την ημερομηνία επιστροφής, το επιστρεπτέο ποσό θα πρέπει να προσαυξηθεί με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο που εφαρμόζεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις κύριες πράξεις αναχρηματοδότησής της, προσαυξημένο κατά μιάμιση εκατοστιαία μονάδα ως επαρκή αποζημίωση για την επιχείρηση σε ανάλογες περιπτώσεις, γεγονός που αποκλείει την ανάγκη εφαρμογής οποιουδήποτε άλλου επιτοκίου επί του ποσού αυτού. Επιπλέον, το εν λόγω επιτόκιο αντιστοιχεί στο επιτόκιο που ισχύει για τον οφειλέτη όταν αυτός επιλέγει να αναβάλει την καταβολή προστίμου, άλλης χρηματικής ποινής ή κύρωσης και παρέχει χρηματική εγγύηση αντί πληρωμής. Είναι επίσης σκόπιμο να διευκρινιστεί ότι το επιτόκιο που εφαρμόζεται στον οφειλέτη όταν ο οφειλέτης επιλέγει να αναβάλει την καταβολή προστίμου, άλλης χρηματικής ποινής ή κύρωσης και παρέχει χρηματική εγγύηση αντί πληρωμής δεν συνιστά τόκο υπερημερίας για την καθυστέρηση πληρωμής, με την τροποποίηση του άρθρου 99 παράγραφος 4 και του άρθρου 108 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046.
- (6) Προκειμένου να εξασφαλιστούν επαρκείς ταμειακές ροές για την αποζημίωση των ενδιαφερόμενων τρίτων για τη στέρηση της δυνατότητας εκμετάλλευσης των χρηματικών ποσών στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 108 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046, είναι αναγκαίο να καταστεί δυνατή η

⁴ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

εγγραφή στον προϋπολογισμό των ποσών που εισπράττονται υπό μορφή προστίμων, άλλων χρηματικών ποινών ή κυρώσεων και τυχόν δεδουλευμένων τόκων ή άλλων εσόδων που παράγονται από αυτά έως το τέλος του επόμενου οικονομικού έτους.

- (7) Λαμβάνοντας υπόψη την πιθανότητα αρνητικής απόδοσης των επενδύσεων, η Επιτροπή δεν θα πρέπει να στοχεύει σε θετική αναμενόμενη απόδοση, εάν αυτό απαιτεί την ανάληψη δυσανάλογα υψηλού επιπέδου επενδυτικού κινδύνου. Η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να επενδύει σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, δίνοντας προτεραιότητα στον στόχο της ασφάλειας και της ρευστότητας των ποσών που καταβάλλονται προσωρινά ως πρόστιμα, άλλες χρηματικές ποινές ή κυρώσεις σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.
- (8) Δεδομένης της επείγουσας ανάγκης να αντιμετωπιστεί ο αντίκτυπος της πρόσφατης νομολογίας στον προϋπολογισμό, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*,
- (9) Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 θα πρέπει συνεπώς να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 τροποποιείται ως εξής:

- (1) το άρθρο 48 τροποποιείται ως εξής:
 - α) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Ο προϋπολογισμός δεν περιλαμβάνει αρνητικά έσοδα.»
 - β) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 1α:

«1α. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, από τα έσοδα του προϋπολογισμού αφαιρούνται τα εξής:

 - α) ο αρνητικός τοκισμός των καταθέσεων συνολικά·
 - β) όταν τα ποσά των προστίμων, άλλων χρηματικών ποινών ή κυρώσεων δυνάμει της ΣΛΕΕ ή της Συνθήκης Ευρατόμ που αναφέρονται στο άρθρο 108 παράγραφος 1 ακυρώνονται ή μειώνονται από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κάθε τόκος ή άλλη επιβάρυνση που οφείλεται στα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων τυχόν αρνητικών αποδόσεων σχετικών με τα εν λόγω ποσά.»
- (2) στο άρθρο 99 παράγραφος 4, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Στην περίπτωση των προστίμων, άλλων χρηματικών ποινών ή κυρώσεων, το επιτόκιο επί των απαιτήσεων που δεν καταβλήθηκαν ή δεν καλύπτονται από χρηματική εγγύηση αποδεκτή από τον υπόλογο της Επιτροπής εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην απόφαση του θεσμικού οργάνου της Ένωσης για την επιβολή

προστίμου, άλλης χρηματικής ποινής ή κύρωσης, είναι το επιτόκιο που εφαρμόζεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις κύριες πράξεις αναχρηματοδότησής της, όπως δημοσιεύεται στη σειρά C της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, το οποίο ισχύει την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του μήνα κατά τον οποίο εγκρίθηκε η απόφαση για την επιβολή προστίμου, άλλης χρηματικής ποινής ή κύρωσης, προσ αυξημένο κατά τρειςήμισι εκατοστιαίες μονάδες.»

(3) στο άρθρο 107 παράγραφος 2, προστίθεται το ακόλουθο δεύτερο εδάφιο:

«Για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 48 παράγραφος 1α στοιχείο β), τα αναγκαία ποσά που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν να εγγραφούν στον προϋπολογισμό έως το τέλος του επόμενου οικονομικού έτους.»

(4) το άρθρο 108 τροποποιείται ως εξής:

α) οι παράγραφοι 1 και 2 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Όταν το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιλαμβάνεται προσφυγής κατά απόφασης θεσμικού οργάνου της Ένωσης με την οποία επιβάλλεται πρόστιμο, άλλη χρηματική ποινή ή κύρωση δυνάμει της ΣΛΕΕ ή της Συνθήκης Ευρατόμ, και έως ότου εξαντληθούν όλα τα ένδικα μέσα, ο οφειλέτης είτε εξοφλεί προσωρινά τα σχετικά ποσά καταβάλλοντάς τα στον τραπεζικό λογαριασμό που ορίζει ο υπόλογος της Επιτροπής είτε συστήνει αποδεκτή για τον υπόλογο της Επιτροπής χρηματική εγγύηση. Η εγγύηση είναι ανεξάρτητη από την υποχρέωση καταβολής του προστίμου, της άλλης χρηματικής ποινής ή κύρωσης και μπορεί να εκτελεσθεί κατόπιν αιτήσεως. Καλύπτει την απαίτηση ως προς το κεφάλαιο και τους τόκους που ο οφειλέτης καταβάλλει στην περίπτωση της παραγράφου 3 στοιχείο β) με το επιτόκιο που εφαρμόζεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις κύριες πράξεις αναχρηματοδότησής της, όπως δημοσιεύεται στη σειρά C της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, το οποίο ισχύει την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του μήνα κατά τον οποίο εγκρίθηκε η απόφαση για την επιβολή προστίμου, άλλης χρηματικής ποινής ή κύρωσης, προσ αυξημένο κατά μιάμιση εκατοστιαία μονάδα, από την προθεσμία που ορίζεται στην απόφαση του θεσμικού οργάνου της Ένωσης που επιβάλλει το πρόστιμο, άλλη χρηματική ποινή ή κύρωση.»

2. Η Επιτροπή μπορεί να επενδύει τα προσωρινώς εισπραχθέντα ποσά σε χρηματοοικονομικά στοιχεία, δίνοντας προτεραιότητα στον στόχο της ασφάλειας και της ρευστότητας των εν λόγω ποσών σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.»

β) η παράγραφος 4 τροποποιείται ως εξής:

i) το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Αφού εξαντληθούν όλα τα ένδικα μέσα και εφόσον το πρόστιμο, άλλη χρηματική ποινή ή η κύρωση έχει ακυρωθεί ή το ύψος έχει μειωθεί, λαμβάνεται ένα από τα ακόλουθα μέτρα:

α) τα προσωρινώς εισπραχθέντα ποσά ή, σε περίπτωση μείωσης, το αντίστοιχο μέρος αυτών επιστρέφονται στον ενδιαφερόμενο τρίτο·

β) σε περίπτωση που έχει συσταθεί χρηματική εγγύηση, αυτή αποδεσμεύεται αναλόγως.

Το ποσό ή το αντίστοιχο μέρος του ποσού που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο α) προσαυξάνεται με τόκους με βάση το επιτόκιο που εφαρμόζεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις κύριες πράξεις αναχρηματοδότησής της, όπως αυτό δημοσιεύεται στη σειρά C της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και ισχύει την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του μήνα κατά τον οποίο εγκρίθηκε η απόφαση επιβολής προστίμου, άλλης χρηματικής ποινής ή κύρωσης, προσαυξημένο κατά μιάμιση εκατοστιαία μονάδα.»

ii) το δεύτερο εδάφιο διαγράφεται.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

*Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος*

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*